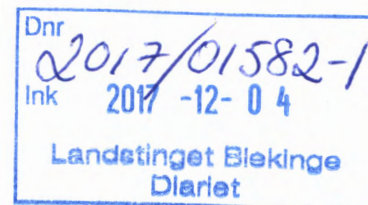

LANDSTINGET BLEKINGE

Landstinget i Blekinge

Revisionskrivelse

Revisorerna

Till Landstingsstyrelsen

EY har på uppdrag av landstingets förtroendevalda revisorer genomfört en granskning av landstingets hantering av riktade statsbidrag. Syftet med granskningen är att bedöma att Landstingsstyrelsen säkerställt en optimal hantering kring sökande av tillgängliga riktade statsbidrag samt att dessa utnyttjas på ett tillfredsställande sätt.

Granskningen har baserats på intervjuer med utvecklingsdirektör, ekonomidirektör, redovisningsstrateg, finansstrateg, samordnare samt förvaltningschef som på olika vis är inblandade i processen kring statsbidrag. Handlingsplaner, styrdokument, projektrapporter, återrapporteringar och ansökningar etc. har granskats.

Vi bedömer att det i allt väsentligt finns en ändamålsenlig hantering av riktade statsbidrag hos Landstinget Blekinge.

Vi har emellertid noterat några förbättringsområden, vilka utgörs av:

Landstingsstyrelsen rekommenderas att tydliggöra rollen för de nämnder som kommer i åtnjutande av riktade statsbidrag. Detta borde inbegripa beslut om att nämnder alltid skall delges handlingsplaner, beslut, återrapporteringar, utbetalning av medel till berörd nämnd etc. avseende de fall där riktade statsbidrag fördelas ut direkt till nämndens förvaltning samt de bidrag som kvarhålls centralt hos Landstingsstyrelsen. Detta för att minska osäkerheten kring huruvida medel kommer att tillfalla en specifik verksamhet eller kvarhållas centralt.

Landstingsstyrelsen rekommenderas att fatta beslut kring tjänstemäns befogenhet att godkänna utbetalning av erhållna medel till specifik förvaltning. Vi har tagit del av beslut som påvisar att Landstingsstyrelsen alltid skall fatta beslut gällande detta. För att tjänstemännen skall ha befogenhet att fatta beslut i vissa ärenden anser vi att det krävs ett kompletterande beslut av Landstingsstyrelsen kring detta. Vi har bedömt de arbetsrutiner som finns som ändamålsenliga men ansvarsbiten bedöms viktig att tydliggöra för att oklarheter kring ansvar ej skall råda framgent.

Landstingsstyrelsen borde tillse att det görs en övergripande analys av vilka kostnader som varit förenade med sökandet och erhållandet av statsbidrag. För närvarande följs ej de administrativa kostnaderna upp. Vi bedömer att det vore ett värdefullt beslutsunderlag för att konkludera huruvida administrativa arbetsuppgifter hänförliga till ett specifikt bidrag kan fördelas mellan befintliga tjänster eller om ny tjänst skall tillsättas.

Vi önskar svar från Landstingsstyrelsen senast 2018-03-29.

Karlskrona 2017-11-30

Jeppe Johnsson
Ordförande

Landstinget Blekinge

Granskning av landstingets hantering av riktade statsbidrag

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och delfrågor	3
1.3. Avgränsning	3
1.4. Revisionskriterier	4
1.5. Metod och genomförande	4
2. Processen för hantering av riktade statsbidrag	5
2.1. Övergripande rutiner och hantering	5
3. Granskningsresultat	7
3.1. Statsbidrag – Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa	7
3.2. Statsbidrag – Insats för att förbättra vården för personer med kroniska sjukdomar m.m.	8
3.3. Finns det en ändamålsenlig organisering av bevakning och sökning av "existerande bidrag"?	8
3.4. Finns det en tydlighet för var beslut om sökande och mottagande av statsbidrag ska fattas?	11
3.5. Finns en fungerande uppföljning av hur dessa medel använts och vilka effekter som bidragen resulterat i?	11
4. Sammanfattande slutsatser och rekommendationer	13
5. Bilagor	15

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Landstingen i Sverige har möjlighet att söka mellan 50 och 60 statsbidrag. Av dessa är merparten så kallade riktade bidrag vilket betyder att staten vill stimulera vissa åtgärder eller kompensera bostadsområden.

Intentionen från SKL:s sida (Sveriges kommuner och landsting) är att antalet riktade statsbidrag på sikt ska minska till förmån för generella statsbidrag men alljämt finns det ett stort antal som sammantaget kan utgöra betydande intäkter för ett landsting.

Landstingets revisorer avser att genomföra en granskning av landstingets arbete med att utnyttja dessa bidrag.

1.2. Syfte och delfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma att Landstingsstyrelsen säkerställt en optimal hantering kring sökande av tillgängliga riktade statsbidrag samt att dessa utnyttjas på ett tillfredsställande sätt.

För att nå syftet med granskningen besvaras följande delfrågor:

- ▶ Finns det en ändamålsenlig organisering av bevakning och sökning av existerande statsbidrag?
- ▶ Vilka statsbidrag har sökts och vilka är bevekelsegrunderna för urvalet av bidrag som söks?
- ▶ Finns en fungerande uppföljning av hur dessa medel använts och vilka effekter som bidragen resulterat i?
- ▶ Har landstinget gjort någon analys av vilka kostnader som varit förenade med sökandet och erhållandet av statsbidragen?
- ▶ Finns det en tydlighet för var beslut om sökande och mottagande av statsbidrag ska fattas?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser Landstingsstyrelsen

1.4. Revisionskriterier

- ▶ Kommunallagen (KL), 6 kap. 7 §
 - ▶ I KL 6 kap. § 7 framgår att nämnder och styrelser ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnder och styrelser ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.
- ▶ Reglemente för Landstingsstyrelsen
- ▶ Landstingets budget för 2017-2019

1.5. Metod och genomförande

Granskningen baseras på intervjuer med utvecklingsdirektör, ekonomidirektör, redovisningsstrateg, finansstrateg, samordnare samt förvaltningschef som på olika vis är inblandade i processen kring statsbidrag. Handlingsplaner, styrdokument, projektrapporter, återrapporteringar och ansökningar etc. granskas.

Samtliga personer som varit intervjuade i processen har getts tillfälle att sakgranska rapporten.

2. Processen för hantering av riktade statsbidrag

2.1. Övergripande rutiner och hantering

Statsbidrag finns i två huvudformer, generella och riktade statsbidrag. Denna rapport fokuserar på de riktade statsbidragen. Gällande riktade statsbidrag kan dessa variera sett till diverse parametrar så som exempelvis ansökningsprocess, utbetalningsförehavande eller återrapporteringskrav.

Regeringen beslutar om statsbidrag och dessa meddelas vanligtvis i höstpropositionen där statsbidragets syfte presenteras genom en översiktlig förklaring av målbilden. Sveriges kommuner och landsting, hädanefter SKL, representerar Sveriges samtliga kommuner och landsting i en efterföljande diskussion där regeringens målsättning översätts till konkreta mål anpassade för den operativa verksamheten. Resultatet av samtalen mellan regering och SKL presenteras vanligtvis strax innan årsskiftet. Landstinget har sedan tät kontakt med SKL under den tid processen för ett riktat statsbidrag fortlöper. SKL företräder landstingen (och kommunerna) i Sverige och arbetar på uppdrag av dessa för att förhandla med berörda departement i syfte att stödja önskemål från landsting och kommuner.

- ▶ De riktade statsbidragen erfordrar i normalfallet att en handlingsplan utarbetas från respektive landsting. Framtagandet av denna påbörjas så snart ovan nämnda konkretiserande målbeskrivning presenteras. Det är vanligtvis efter inskickande av denna handlingsplan som en första delsumma utbetalas. Det operativa arbetet med att uppnå den överenskomna målsättningen påbörjas dock redan vid erhållandet av målbeskrivningen, alltså oftast innan utbetalning av medel skett. Handlingsplan upprättas alltid innan beslut tas av Landstingsstyrelsen (inom Landstinget Blekinge har det tagits beslut om att handlingsplan alltid skall upprättas även i sådant fall att detta inte är ett formkrav från organ som delar ut statsbidraget). Innan handlingsplanen skickas till SKL ska handlingsplanen alltid godkännas av Landstingsstyrelsen (förutom i undantagsfall som nämns senare i rapporten). Fattat beslut kring detta förehavande finns beskrivet under avsnitt 3.3.

Särskilt ansvariga för processen kring administration av statsbidrag är ekonomidirektören tillsammans med utvecklingsdirektören.

Inom Landstinget Blekinge har varje riktat statsbidrag i normalfallet en tilldelad samordnare. Samordnaren sköter kontakten mellan landstingsstaben och den förvaltning som kommer i åtnjutande av medlen (i sådant fall att medel inte ligger kvar hos landstinget centralt hos Finansförvaltningen). Samordnaren är endast involverad i ett av det flertal aktuella statsbidragen och tilldelningen brukar göras med hänsyn till samordnarens övriga arbetsuppgifter. Detta eftersom koppling mellan dennes ordinarie uppgifter och statsbidragets fokusområde antas gynna både den operativa verksamheten samt det administrativa arbetet.

Samordnaren är den som har löpande kontakt med såväl SKL som den egna verksamheten och följer således arbetet med statsbidraget under året. Samordnaren har dialog med berörda enheter om vad som bör göras utifrån överenskommelsen. Dialog förs även med såväl verksamhet som landstingsdirektörens stab för att säkerställa att arbetet går enligt plan. Om

misstankar fattas om felbedömningar som skulle kunna äventyra bidragets utbetalning eller orsaka återkrav på redan utbetalt belopp meddelas detta till utvecklingsdirektören som tar ärendet vidare uppåt i organisationen. Det är också samordnaren som sammanställer information inför avrapportering.

Statsbidrag beslutas i normalfallet i regeringens höstproposition, men vid vissa tillfällen under andra tidpunkter. Vid avrapportering sammanställs information enligt anvisning från exempelvis SKL (som fungerar som stödorganisation/mellanhand). Åtterrapporering sker vanligtvis året efter överenskommelsen men i några fall under innevarande år. Åtterrapporering ska precis som handlingsplanen godkännas av Landstingsstyrelsen innan avlämning, förutom i undantagsfall, där exempelvis SKL kan ha fått i uppgift att vara godkännande organ.

Flertalet direktörer i landstingsstaben är medlemmar i ett för posten avsett nätverk inom SKL. Inom dessa direktörsnätverk sprids information om aktuella statsbidrag.

Processen för att erhålla och behålla riktade statsbidrag skiljer sig något åt beroende på vilket bidrag det handlar om. I vissa fall får landstinget en pott pengar, som fördelar sig på befolkningens mängd och som utgår till samtliga landsting i Sverige. I andra fall behöver landstinget istället aktivt söka statsbidraget själva för att det ska bli aktuellt att erhålla pengar. Därutöver finns det olika former av krav om vad som skall göras för den aktuella pengarna, där kraven ibland är mer restriktiva och ibland mindre. Detsamma gäller avseende krav för åtterrapporering samt för sannolikhet beträffande potentiell återbetalningsskyldighet (även om detta är ett ovanligt inslag enligt den information vi erhållit).

Pengar för riktade statsbidrag som erhålls bokförs på ett balanskonto hos landstingets Finansförvaltning. Först efter att beslut har fattats av Landstingsstyrelsen (alternativt ekonomidirektör eller utvecklingsdirektör) sker en utfördelning av medel till den berörda förvaltningen, i sådant fall att det riktade statsbidraget de facto skall tillfalla en specifik förvaltning och inte kvarhållas centralt hos Finansförvaltningen. I samband med att Landstingsstyrelsen fattat beslut om att det riktade statsbidraget skall tillfalla en specifik förvaltning bokas bidraget bort från balanskonto tillhörande Finansförvaltningen och bokas in som en intäkt hos den berörda förvaltningen. Denna flödesgång gäller för vissa riktade statsbidrag. Därutöver har vi tagit del av uppgifter om att en handfull äldre statsbidrag om mindre belopp däremot bokas ut direkt till berörd förvaltning istället för att bokas upp hos Finansförvaltningen först.

I avsnitt 3.1 samt avsnitt 3.2 har vi följt två statsbidrag. Som ovan beskrivits finns det vissa skiljaktigheter avseende delar i processen att ansöka, erhålla och rapportera statsbidrag. Nedan avsnitt exemplifierar hur processer i mångt och mycket är likalydiga men att vissa olikheter finns.

3. Granskningsresultat

Innevarande kapitel kommer att beskriva vårt granskningsresultat som baseras på information från intervjuer tillsammans med erhållna underlag. Granskningsresultatet inleds genom att åskådliggöra processen för sökandet av två specifika bidrag, bidrag för ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa, hädanefter bidrag för förlossningsvård, samt bidrag för att förbättra vården för personer med kronisk sjukdom, hädanefter bidrag för kronisk sjukdom. Därutöver kommer vi att besvara de revisionsfrågor som återgavs i kapitel 1.

3.1. Statsbidrag – Ökad tillgänglighet och jämlikhet i förlossningsvården och förstärkta insatser för kvinnors hälsa

Avseende bidrag för förlossningsvård inleds själva bidragsprocessen med att landstinget erhåller en pott pengar som fördelats av SKL utifrån Landstinget Blekinges folkmängd. För Landstinget Blekinge har det under 2017 totalt erhållits 7,76 mkr. Gällande det specifika bidraget för förlossningsvård inkommer dessa pengar till landstinget via SKL före dess att handlingsplan har upprättats. Därefter upprättas en handlingsplan som beskriver hur den erhållna pengarna är tänkt att användas. Handlingsplanen grundar sig på de kriterier som är satta i SKLs instruktioner avseende det specifika bidraget. Det ska dock framhållas att en handlingsplan inte är ett krav från SKLs sida gällande bidrag för förlossningsvården men att landstinget valt att handlingsplan ska upprättas för att tydliggöra vad som skall göras samt att potentiell risk för återbetalning av bidraget skall minska. Som för merparten av de riktade statsbidragen utses en samordnare som har till uppgift att utarbeta handlingsplan i samarbete med nyckelpersoner i verksamheten. Samordnaren har även tät kontakt med SKL. Detta medför att samordnaren får en bild av vad verksamheten vill göra samtidigt som samordnaren kan poängtera vad som behöver göras i enlighet med SKLs riktlinjer avseende bidraget. Vi har erhållit handlingsplan avseende bidrag för förlossningsvården. Först när handlingsplanen utarbetats gick ärendet vidare till Landstingsstyrelsen som tog beslut om att den peng som landstinget erhållit skulle fördelas ut till verksamheten. Verksamheterna som berörs gällande detta bidrag ligger under Blekingesjukhuset samt Primärvården. Som för vissa andra riktade bidrag fungerar det som så att landstinget erhåller pengarna utefter en fördelningsnyckel som baseras på folkmängd redan innan någon egentlig prestation har utförts från landstingets sida (för bidraget i avsnitt 2.3 krävs en aktiv sökning). Därefter utarbetas handlingsplan som sedermera godkänns av Landstingsstyrelsen. Efter beslut tillfaller, i detta fall, det riktade statsbidraget Blekingesjukhuset och Primärvården genom att Finansförvaltningen bokar bort bidraget hos sig och bokar in det hos berörda förvaltningar.

Kraven för återrapportering skiljer sig också åt mellan olika bidrag. Avseende bidrag för förlossningsvård har det historiskt sett varit att en skriftlig rapport lämnas in men sedan 2016 gäller istället att samordnaren besvarar en enkät som SKL skickar ut. Denna enkät inbegriper frågor gällande hur pengarna har fördelats samt frågor kring syfte, mål, resultat effekter etc. Om det finns eventuella otydligheter i landstingets svar (enkäten löper på åtta sidor för det specifika bidraget) återkopplar SKL med uppföljande frågor. Vi har fått information om att Landstinget Blekinge aldrig behövt återbetala någon del av detta bidrag men att SKL har rättighet att

begära tillbaka pengarna i sådant fall att SKL ej är tillfredsställda med hur pengarna har nyttjats.

3.2. Statsbidrag – Insats för att förbättra vården för personer med kroniska sjukdomar m.m.

Avseende bidrag för kronisk sjukdom inleds själva bidragsprocessen med att landstinget skickar en ansökan om medel till SKL. I normalfallet fungerar SKL som en stödorganisation men för det specifika bidraget hade Socialdepartementet gett SKL i uppgift att vara godkännande organ.

Gällande erhållna medel för detta bidrag sker inbetalning först efter att ansökan om medel skickats. Det krävs alltså ett aktivt handlade/en prestation från landstinget före dess att pengar erhålls, vilket är tvärt emot bidrag för förlossningsvård. För bidrag för förlossningsvård erhöll landstinget en pott pengar, fördelat efter befolkningensmängd utan att någon prestation från landstinget krävdes i detta skede.

Ansökan om medel består av en översiktlig beskrivning av Landstinget Blekinges syfte, handlingsplan och budget för statsbidraget. Gällande erhållandet av pengar avseende bidrag för kronisk sjukdom sker inbetalning först efter att en ansökan skickats in. Det sker också en redovisning där arbetet följs upp i relation till handlingsplanen som tidigare skickats in.

Som för flera riktade statsbidrag utses en samordnare som har till uppgift att utarbeta handlingsplan i samarbete med nyckelpersoner i verksamheten. Detta fungerar på samma vis som för bidrag för förlossningsvård, se avsnitt 3.1.

Vi har erhållit handlingsplan/ansökan avseende bidrag för kronisk sjukdom. Det som skiljer bidrag för kronisk sjukdom mot bidrag för förlossningsvård (samt merparten av övriga riktade statsbidrag) är att beslut om handlingsplan fattas av SKL istället för av landstingsstyrelsen samt att beslut om att fördela erhållna medel i detta fall fattats av tjänstemän. Berörd verksamhet som erhåller bidrag för kronisk sjukdom ligger under Primärvården. Bidrag för kronisk sjukdom är så pass specifikt riktat mot Primärvården att landstingsstyrelsens ordförande, enligt uppgift från utvecklingsdirektör och ekonomidirektör, lämnat över rättighet att godkänna utfördelning av medel till tjänstemannadelen istället för att detta behöver förankras via politiken, då det anses vara en självklarhet vart pengarna skall gå.

Bidrag för kronisk sjukdom har krav att återrapportering till SKL i form av en skriftlig rapport. Återrapporteringskrav finns alltså för detta bidrag, på samma sätt som för bidrag för förlossningsvård, men formen på återrapportering är annorlunda, eftersom formen för återrapportering för bidrag för förlossningsvård utgjordes av att besvara en enkät.

3.3. Finns det en ändamålsenlig organisering av bevakning och sökning av ”existerande bidrag”?

I reglementet för Landstingsstyrelsen och nämnderna beskrivs respektive organisations ansvarsområde.

Reglemente Landstingsstyrelsen

I reglementet för Landstingsstyrelsen framgår att "Avgöranden av större principiell karaktär skall fattas av landstingsfullmäktige."

Det framgår också ur reglementet:

- § 7 Styrelsen skall uppmärksamt följa de förhållanden som kan inverka på utvecklingen av den verksamhet som bedrivs eller finansieras av landstingets nämnder och företag och landstingets samlade ekonomiska ställning.
- § 9. Styrelsen svarar inför fullmäktige att landstinget har en god ekonomisk hushållning. Detta innebär bl.a. att styrelsen har ett planeringsansvar för Landstinget Blekinges totala resursutnyttjande samt att Landstinget Blekinges olika verksamheter bedrivs effektivt och efter fastställda mål. Styrelsen skall därför fastställa direktiv och riktlinjer för budget- och investeringsprocessen samt upprätta förslag till landstingsplan samt förslag till ettårsbudget.
- § 13. Vidare åligger det styrelsen att:
3. om inte annat stadgas, uppbära förvalta och redovisa de medel, som uppkommer av landstingets förmögenhet eller inkomstgivande rättigheter eller, som tillkommer landstinget från staten eller anskaffas genom uttaxering eller på annat vis,
- § 42. Vidare åligger det styrelsen att:
Styrelsen får uppdra åt en ledamot eller ersättare eller åt en anställd inom landstinget att besluta på styrelsens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Bestämmelser härom finns i 6 kap. 33-38§§ KL.

Landstingsstyrelsens uppsiktsplikt – Kommunallag 6 kap 1§.

Landstingsstyrelsen ska utifrån uppsiktsplikten:

- se till att uppföljning sker till fullmäktige från samtliga nämnder om hur verksamheten och ekonomin utvecklas och vilka åtgärder som vidtas i syfte att korrigera eventuella avvikelser.
- löpande utvärdera och utveckla landstingets interna ekonomi- och verksamhetsstyrning

Reglemente Blekingesjukhuset samt Psykiatri och Habilitering

Ur reglementet framgår att nämndernas "särskilda uppgifter" innefattar bland annat:

- "att följa upp verksamheten och ekonomin samt redovisa därmed förknippade rapporter etc. till Landstingsstyrelsen"
- "att till styrelsen lämna uppgifter om hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret samt lämna de uppgifter i övrigt som styrelsen kan behöva för sin verksamhet och ansvar,"

Formuleringarna ovan nämner inte specifikt statsbidrag.

Vi har även tagit del av protokoll avseende nämnden för Blekingesjukhuset för perioden februari – augusti 2017. I dessa protokoll har det inte förekommit information, beslut eller diskussioner kring riktade statsbidrag. Enligt uppgift beror detta på att det endast är en minoritet av riktade statsbidrag som skickas ut direkt till förvaltningar och på så vis inte direkt påverkar underliggande nämnder till landstingsstyrelsen.

Vi har fått information om att Landstingsstyrelsen i merparten av fallen fattar beslut kring handlingsplaner samt utfördelning av medel (i de fall det ej skall ligga kvar hos Finansförvaltningen) men att utvecklingsdirektör och landstingsdirektör i vissa fall också fattar beslut om att utfördela medel till berörd förvaltning, i enlighet med tidigare kommentarer.

Via intervjuer har vi fått uppgifter om att det inom vissa landsting ligger på tjänstemannanivå att sköta ovan nämnda delar och att det inom andra landsting åligger politikerna att fatta dessa beslut.

Beslut vid sammanträde

Därutöver har vi emellertid tagit del av ett beslut som Landstingsstyrelsen har fattat på sammanträde den 13 februari 2017 gällande rutiner för hantering av riktade statsbidrag 2017. Beslutet grundar sig på den rutinbeskrivning som tagits fram gällande hur riktade statsbidrag skall hanteras. I denna rutinbeskrivning går det att utläsa att det åligger Landstingsstyrelsen att godkänna framtagna handlingsplaner samt att ta beslut om potentiell utfördelning av de riktade statsbidragen till berörda förvaltningar. Vidare framgår det i rutinbeskrivningen att Landstingsstyrelsen alltid skall erhålla information om den redovisning som sker till staten.

Bedömning

Vi anser att reglementena ej beskriver riktade statsbidrag på ett tydligt vis, utan att vi i sådana fall hade fått använda oss av en extensiv tolkning för att anta att riktade statsbidrag inkluderas i den beskrivning som finns gällande verksamhetens finansiering. Från intervjuer ackompanjerat med översiktlig genomläsning av protokoll har vi noterat att det vidare råder en viss otydlighet kring specifika nämnders involvering avseende riktade statsbidrag. Detta motiveras dock av att de riktade bidragen i huvudsak inte fördelas ut direkt till förvaltningar ute i verksamheten utan oftast ligger kvar hos Finansförvaltningen. Landstingsstyrelsen rekommenderas emellertid att fatta beslut gällande huruvida berörda nämnder skall delges information under processens gång eller ej och att denna arbetsrutin alltid följs.

Vi bedömer emellertid att reglementena, tillsammans med det beslut som tagits av Landstingsstyrelsen, gällande rutiner för hantering av riktade statsbidrag är tillräckligt tydliga och påvisar att det åligger Landstingsstyrelsen att fatta beslut kring såväl handlingsplan som potentiell utfördelning av medel till berörda förvaltningar.

Från de intervjuer vi har hållit har det dock framgått att utfördelning av medel i vissa fall beslutas av tjänstemän. Vi har inte tagit del av något beslut som visar på att tjänstemännen egentligen har denna befogenhet. Enligt reglementet kan landstingsstyrelsen delegera denna uppgift till tjänstemän, men då krävs ett beslut från styrelsen kring detta.

Vi rekommenderar att Landstingsstyrelsen tydliggör och fattar beslut om tjänstemännens roll i samband med hantering av riktade statsbidrag. Nuvarande arbetsfördelning borde ha ett bakomliggande skriftligt beslut från hela styrelsen. Vi har inte tagit del av något bakomliggande beslut, varför nuvarande arbetsfördelning inte harmonierar med vad som beslutats om. Det ska dock noteras att intervjuade har påpekat att det alltid är på uppdrag av politiken som sådana beslut fattas, men då dessa uppdrag ibland kommer muntligen och exempelvis enbart från landstingsstyrelsens ordförande, bedömer vi att ett klubbat skriftligt beslut från styrelsen skulle öka tydlighet och säkerställa ansvarsfördelning i högre utsträckning.

3.4. Finns det en tydlighet för var beslut om sökande och mottagande av statsbidrag ska fattas?

I enlighet med vad som beskrivits under avsnitt 2.1 finns det idag en struktur för hur landstinget får information om vilka bidrag som ska sökas. Nuvarande arbetsrutiner gör också gällande att Landstinget Blekinge söker samtliga bidrag som är möjliga att söka.

Via intervjuer samt erhållen dokumentation har det framkommit att det åligger Landstingsstyrelsen att besluta kring ärenden gällande de riktade statsbidragen. Landstingsstyrelsen har till uppgift att godkänna handlingsplaner, likväl som att godkänna vilka förvaltningar som erhållna medel skall tillfalla (i sådant fall att medel ej kvarhålls övergripande hos Finansförvaltningen). Detta har vi tagit del av beslut på, vilket beskrivits under avsnitt 3.3. I delegationsordning för landstingsstyrelsen framgår att styrelsen kan uppdraga annan att besluta i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden. Däremot har vi inte tagit del av något beslut gällande de arbetsuppgifter som i realiteten har fallit på landstingsdirektörens stab. Staben är involverade i själva upprättandet av potentiell ansökan samt återrapportering och har enligt erhållen information i enstaka fall beslutat om utfördelning av medel.

Bedömning

Vi bedömer att Landstinget Blekinge har en god struktur för att erhålla information gällande befintliga riktade statsbidrag. Vi anser att risken för att missa väsentliga inkomstkällor förknippade med riktade statsbidrag är låga.

Vi rekommenderar, likt rekommendationen som återgavs i avsnitt 3.3, att Landstingsstyrelsen upprättar och beslutar om de arbetsrutiner som för närvarande är gällande för landstingsdirektörens stab. Vi bedömer arbetsrutinerna som ändamålsenliga, men arbetsrutinerna borde ha ett förankrat skriftligt beslut från styrelsen bakom sig.

3.4.1. Vilka statsbidrag har sökts och vilka är bevekelsegrunderna för urvalet av bidrag som söks?

Vi har tagit del av lista som påvisar vilka riktade statsbidrag som finns att söka. Via intervjuer har det framkommit att landstinget har som målsättning att söka samtliga riktade statsbidrag. Det har också framkommit att det emellertid finns vissa riktade statsbidrag som inte blir aktuella, såsom bidrag kring kollektivtrafik, eftersom detta inte ingår i Landstinget Blekinges verksamhet.

Bedömning

Vi bedömer landstingets inriktning om att söka samtliga aktuella riktade statsbidrag som ändamålsenlig, då det sällan finns incitament till att avstå att söka.

3.5. Finns en fungerande uppföljning av hur dessa medel använts och vilka effekter som bidragen resulterat i?

Samtliga riktade statsbidrag berörs av någon typ av återrapportering. I den återrapportering som görs redovisas hur pengarna har använts och vad som varit effekterna av de åtgärder som vidtagits. Detta har vi tagit del av i samband med att vi kontrollerat återrapporteringsunderlag.

Förutom att det alltid föreligger krav om återrapportering, i vilken Landstinget Blekinge påvisar hur medel använts samt effekterna av bidragen, går det även att utläsa viss information i Landstinget Blekinges delårsbokslut samt årsbokslut.

Bedömning

Baserat på de dokument vi tagit del av samt den information vi har erhållit via intervjuer bedömer vi att Landstinget Blekinge har en tillfredsställande uppföljning av hur medel används samt vilka effekter som bidragen resulterar i.

3.5.1. Har landstinget gjort någon övergripande analys av vilka kostnader som varit förenade med sökandet och erhållandet av statsbidragen?

Vi har tagit del av information om att kostnader för administrering av de riktade statsbidragen inte följs upp specifikt. I samband med återrapportering sker i huvudsak inte heller någon tydlig specificering om hur stor del av medel som använts till respektive åtgärd. För enstaka bidrag kan det krävas att landstinget tillsätter en tjänst, varför kostnaden för denna tjänst i sådant fall blir inkluderad i redovisning om hur erhållna medel har använts. Inte heller här bryts kostnaden ut så att det redovisas en tydlig specificering av den administrativa kostnaden.

Bedömning

Då intäkter för erhållna statsbidrag sannolikt alltid markant överstiger administrativa kostnader hänförliga till sökandet har vi förståelse för att denna typ av analys inte görs. Vi bedömer emellertid att en analys kring samtliga administrativa kostnader, hänförliga till riktade statsbidrag, skulle vara hjälpsamt för landstinget i syfte att effektivisera administrationen och att få en tydlighet kring hur mycket kostnader som faktiskt läggs ner. Innan någon sådan analys har genomförts går det ej att säkerställa att kostnader i relation till erhållna bidrag är små och att administrering sker på ett effektivt sätt rent kostnadsmässigt.

Vi bedömer vidare att en analys av administrativa kostnader kan bidra till ett bättre beslutsunderlag kring huruvida administrativa uppgifter fördelas mellan befintliga tjänster eller om ny tjänst skall tillsättas för att administrera ett specifikt riktat statsbidrag.

4. Sammanfattande slutsatser och rekommendationer

Syftet med granskningen har varit att bedöma huruvida Landstingsstyrelsen säkerställt en optimal hantering kring sökande av tillgängliga riktade statsbidrag samt att dessa utnyttjas på ett tillfredsställande sätt. Nedan återges revisionsfrågorna i sammanfattad form, innan våra slutliga rekommendationer specificeras.

Revisionsfråga	Svar
Finns det en ändamålsenlig organisering av bevakning och sökning av existerande statsbidrag?	<p>Vi bedömer att det finns en ändamålsenlig organisering av bevakning och sökning. Vi anser att reglementena, i kombination med det beslut som tagits av Landstingsstyrelsen är tydliga och påvisar att det åligger Landstingsstyrelsen att fatta beslut kring handlingsplan samt utbetalning av medel.</p> <p>Vi rekommenderar emellertid att Landstingsstyrelsen tydliggör tjänstemännens roll, då vi erhållit uppgifter om att det i vissa fall är tjänstemän som tar över Landstingsstyrelsens roll i att fatta beslut kring utfördelning av medel.</p> <p>Därutöver anser vi att Landstingsstyrelsen borde fatta beslut kring huruvida nämnder skall delges information om riktade statsbidrag i sådant fall att underliggande förvaltning får medel tilldelat sig.</p>
Vilka statsbidrag har sökts och vilka är bevekelsegrunderna för urvalet av bidrag som söks?	Vi bedömer landstingets inriktning om att söka samtliga riktade statsbidrag som ändamålsenlig, eftersom det sällan finns ekonomiska incitament till att avstå från sökandet.
Finns en fungerande uppföljning av hur dessa medel använts och vilka effekter som bidragen resulterat i?	Baserat på dokument samt information från intervjuer har vi bedömt att Landstinget Blekinge har en tillfredsställande uppföljning av hur medel används samt vilka effekter som bidragen resulterar i.
Har landstinget gjort någon analys av vilka kostnader som varit förenade med sökandet och erhållandet av statsbidragen?	<p>Landstinget Blekinge gör ingen övergripande analys av administrativa kostnader hänförliga till sökandet och erhållandet av riktade statsbidrag.</p> <p>Vi rekommenderar att landstinget gör analyser av administrativa kostnader hänförliga till ovan, då det anses kunna skapa bättre beslutsunderlag för huruvida administrativa uppgifter hänförliga till specifika bidrag kan fördelas mellan befintliga tjänster eller om ny tjänst bör tillsättas.</p>
Finns det en tydlighet för var beslut om sökande och mottagande av statsbidrag ska fattas?	<p>Vi bedömer att landstinget har en god struktur för att erhålla information gällande befintliga riktade statsbidrag.</p> <p>Vi rekommenderar att landstingsstyrelsen beslutar och tydliggör arbetsuppgifter hänförliga till landstingsdirektörens stab.</p>

Vi bedömer att det i allt väsentligt finns en ändamålsenlig hantering av riktade statsbidrag hos Landstinget Blekinge.

Vi har emellertid noterat några förbättringsområden, vilka utgörs av:

- ▶ Landstingsstyrelsen rekommenderas att tydliggöra rollen för de nämnder som kommer i åtnjutande av riktade statsbidrag. Detta borde inbegripa beslut kring huruvida nämnder alltid skall delges handlingsplaner, beslut, återrapporteringar etc. avseende de fall där riktade statsbidrag fördelas ut direkt till en viss förvaltning.
- ▶ Landstingsstyrelsen rekommenderas att fatta beslut kring tjänstemäns befogenhet att godkänna utbetalning av erhållna medel till specifik förvaltning. Vi har tagit del av beslut som påvisar att Landstingsstyrelsen alltid skall fatta beslut gällande detta. För att tjänstemännen skall ha befogenhet att fatta beslut i vissa ärenden anser vi att det krävs ett kompletterande beslut av Landstingsstyrelsen kring detta. Vi har bedömt de arbetsrutiner som finns som ändamålsenliga men ansvarsbiten bedöms viktig att tydliggöra för att oklarheter kring ansvar ej skall råda framgent.
- ▶ Landstingsstyrelsen borde tillse att det görs en övergripande analys av vilka kostnader som varit förenade med sökandet och erhållandet av statsbidrag. För närvarande följs ej de administrativa kostnaderna upp. Vi bedömer att det vore ett värdefullt beslutsunderlag för att konkludera huruvida administrativa arbetsuppgifter hänförliga till ett specifikt bidrag kan fördelas mellan befintliga tjänster eller om ny tjänst skall tillsättas.

Karlskrona den 27 oktober 2017

EY

5. Bilagor

Bilaga 1: Intervju- & dokumentationsförteckning

Intervjuade personer

- ▶ Monica Magnusson – Ekonomidirektör
- ▶ Maria Gotthardsson – Redovisningsstrateg
- ▶ Gunilla Skoog – Utvecklingsdirektör
- ▶ Christer Rosenquist – Finansstrateg
- ▶ Bodil Sundlöf – Förvaltningschef Psykiatri & Habilitering
- ▶ Lisbeth Andersson – Folkhälsstrateg, Samordnare

Dokumentation

- ▶ Överenskommelse (SKL) – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Tilläggsöverenskommelse (SKL) – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Pressmeddelande (Regeringen) om medel per landsting – Bidrag för förlossningsvården
- ▶ Handlingsplan – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Enkät för åiterrapportering – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Beslut om medel – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Utdrag från balanskonto hänförligt till bidrag för förlossningsvård
- ▶ Sammanfattning om landstingets redovisningar (SKL) – Bidrag för förlossningsvård
- ▶ Ansökan 2016 – Bidrag för kronisk sjukdom
- ▶ Rapportering 2016 – Bidrag för kronisk sjukdom
- ▶ Ansökan 2017 – Bidrag för kronisk sjukdom

- ▶ Reglemente Landstingsstyrelsen
- ▶ Reglemente Blekingesjukhuset
- ▶ Reglemente Psykiatri & Habilitering
- ▶ Protokoll Landstingsstyrelsen
- ▶ Rutiner för hantering av riktade statsbidrag 2017
- ▶ Sammanställning av riktade statsbidrag 2017

- ▶ Lista över samtliga riktade statsbidrag i Sverige inklusive vilka som bedömts relevanta för Landstinget Blekinge.
- ▶ Kommunallagen